

13

vv³

4/8

TSALA YA ME

LOKWALO LWA
NTLHA
LWA THUTÔ YA
GO BUISA

LOKWALO LWA
BANYANA

S U B S T A N D A R D A

TSALA YA ME

*

LOKWALO LWA
NTLHA
LWA THUTÔ YA
GO BUISA

*

LOKWALO LWA BANYANA

*

SUB STANDARD A

*

6-61

— KGATIŠÔ VI —

VIA AFRIKA-BOEKHANDEL
BLOEMFONTEIN
1953

UNIVERSITY LIBRARY

ANTI QUARIAN
ANTI
ANTIQUARIAN
ANTI QUAR

ANTIQUAR ANTI QUARIAN

ANTIQUARANTINE

- 17 OCTOBER -

Bantu Studies Dept.

g n 4 889/58 3

THUTÔ Ya 1

A	M	ama	N	Anna	nama
a	m	mma	n mma	Anna	amana
1.	Anna	a ama nama.	3.	Mma	Anna a ama nama.
2.	Mma	a ama Anna.	4.	Anna	a ama Mma.

THUTÔ YA BO 2

O	Ô	E	Ê	ea	y	ya	a	m	n
o	ô	e	ê	oa	w	wa	aa	mm	nn
oma	eme	mma					nona	nône	mana
ôma	êma	ama					monna	mona	
ôna	êna	mae					nôna	monna	manana
									nama

1. Anna o a ema.
2. Nône ya monna e a ema.
3. Monna o ama nama ya nône.
4. Anna o ama nône.
5. Nama ya nône e e a ôma.
6. Monna, êna o eme.
7. Mmê o oma Anna.

THUTÔ YA BO 3

I U L la le lo ma me mi mo mu
 i u l lala lela lona na ne ni no nu
 nao naô naê mala mela mina namane lema nonnê
 monna mma mmila.

1. Namane e a lela. 2. Namane e nonnê. 3. Anna
  - o na le namane. 4. Anna o a lela, o a mina. 5.
  - Namane e na le mala. 6. Monna o a lema, O lemê naê.
-

THUTÔ YA BO 4

A E I O U	M N L B S
a e i o u	m n l b s
ba le mi mo mu ma ne no na bo sa	
sala sama sêla lesa nêêla mosamô	
bala baba bana bina bôna mabêlê	

Selelô Bile Baile sia

1. Baba ba a sia. 2. Bana ba a bala, bala le bao.
3. Selelô o bala le Bile. 4. Bana ba a bina. 5. Anna
- le mma-Anna ba sama mosamô. 6. Monna o sêla
- nama. 7. Baba ba bône bana ba bina. 8. Baba ba
- nêêla bana nama. 9. Bana ba lesa nama ea baba. 10.
- Bana ba mona mabêlê a manaana. 11. A o a sia? E,
- Bile, o a sia. 12. Baile sala, O balê.

THUTÔ YA BO 5

G	K	R	B	L	M	N	S
g	k	r	b	l	m	n	s
go	ka	re	bi	lo	mu	na	se
ga	gama	gala	gana	gôga	gola	go	re
rrê	rra	borra	rêka	rona	roka	koloi	

1. Bana ba bana ba gôga koloi.
  2. Monna o rêka namane ya rona.
  3. Borrê ba gana gore bana ba binê.
  4. Bana ba bôna baba, bana ba a gala.
  5. Rrê o lesa go bala lokwalô, o ya go gama.
  6. Mmê o na a kua, a kuêla monnawê Anna gore a lesê go lema.
  7. Anna o a roka.
  8. Goa bana ba gago, O re, lo ya kaê?
-

THUTÔ YA BO 6

H	P	T					
h	p	t					
ha	he	hu	pa	pe	pi	po	pu
			ta	te	ti	to	tu

hupa hura huma humile huna hubila
 palô pêga pina ôpêla pônô pula mega^{ta}
 ôpa tau telele tirô tonna tala nokâ.

1. Nône e eme, tau e tonna e bôna nône, tau e a duma.
  2. Monna a bala palô ya bana, ba le banê. 3. Bana ba le babedi ba pêga nama. 4. Bana ba opêla dipina, gonne pula e a na. 5. Mma Anna le Anna ba roka.
  6. A O bôna pônô ya noka? 7. Nône e a hora mabêlé.
  8. Monna o ôpa mosamô. 9. Monna o na le tirô e tonna, o a lema. 10. Rrê o humile, o na le palô e tonna ya dinamane. 11. Huna megalâ eo. 12. Anna o a bobola; hupa molemô, Anna, go nna botoka.
-

THUTÔ YA BO 7

F	J	Ng
f	j	ng

Fa Fe Fi Fo Fu Fanni Filemon Filip
 fa fe fi fo fu ja je jo Johane
 fapa fêla fika fula foka lefika fale felô
 ang eng mang teng ong temong ung taung
 ing koloing jala jaaka dijô jaanong godimo

1. Filip o wa mo lefikeng, o a lela. 2. Filemon o wêla mo nokaneng; monnawe Fanni o ya go mo gogêla godimo. 3. Fanni o rokêla Anna kobô. 4. Mmê o mo teng, o apaya dijô. 5. Rrê o ema fa lefikeng. 6. Pula

e fêla, bana ba foka nama, nama e a ôma. 7. Rra a palama fa koloing. 8. O bôna mang? Ke a bôna Filip, a jala peo mo temong. 9. Fanni, O rêkê se re se jang, O yê jaanong. 10. Bana, lo opêlê dipina jaaka bana ba ga Filemon. 11. Balang dipuô puô: Ya re ke re “haga”, a re “faga”; e re ke re “hêla”, a re “fêla”; bangwe ba re: “ké esi hêla hano”, ba bangwe ba re: “ké esi fêla fano”, mme rona ra re “faga, fêla fano”.

THUTÔ YA BO 8

A	E	I	O	U	B	D	F	G	H	J	K	L	M	N	P	R	S	T
a	e	i	o	u	b	d	f	g	h	j	k	l	m	n	p	r	s	t
ae	ai	ao	ea	ya	ee	ye	eo	yo	o	a	wa	oo						
aêga	aila	aosi	ya	re	gore	ba	yê	ga	a	yo								
tau	eo	monna	wa	rona														

1. A O rata go bôna nokana eo?
2. Ke a e bôna.
3. Wêna monna, O yê nokeng.
4. Ke bala mo lokwalong lwa me.
5. Sara o mo palong ya bana ba me, o dula le bôna.
6. Dafid o kile a bolaya tau, a sega mala a yôna, a lebala selepe sa ga Filip mo taung.
7. Dula fale, monna; ke duleleng teng, rra?
- He! mosimane,

ka re, O dulê fale. E! Rra! ke dula teng. 8. Kobo e
ké ya ga mang? Ké ya ga mmago. O! ké e mmê o
e rekileng.

THUTO YA BO 9

Y N Ng Ny Nga Nya Nye Nyo Ngo
y n ng ny nga nya nye nyo ngo
Ngôka ngôta ngôla ngwaga ngwana ngwedi
ngwêga.
nyaga nyala nyenya nyôrwa nyorilwe nyôrêlwa
nyêlêla.

1. Ngwana o a bobola, ngaka e alafa ngwana. 2. Filip o tla nyala Fanni mo ngwageng êno. 3. Bana ba ngwêgile ka ngwedi; ba ne ba ngala ba gana go dila.
4. Bana ba ngapana, gonne ga ba ngôkane. 5. Filip a ngôta kala, kala e a ôma. 6. Fanni a ya go mmagwe, Mma-Fanni o nyenya, ha a bôna Fanni. 7. Pula e nele, bolemô bo longola, re ka lema. 8. Leina la mosimane yo ké Gapê; Gapê o bonôlô jaaka nnakê; mo lobelong Gapê o taboga tôta. Oai, nna, ke ka mo sia.

THUTÔ YA BO 10

Nk nk

nka nku nkwê keng nokeng sakeng kwa nkabo nkile
senka kwanyana

1. Nku e fula mo nageng.
  2. Ha nku e nyôrwa, e ya kwa nokeng.
  3. Ha pula e na, dinku, di nna kwa sakeng.
  4. Nkwê e senka go ja nama ya yôna.
  5. Nkile ka bôna, nkwê, e bolaya nku le kwanyana.
  6. Nkabo ke fudile nkwê, me ke ne ka lebala lerumo la me kwa gaê.
  7. Ka re, nka fula nkwê. Ke fudile dinkwê di le pedi.
  8. Ga rea ka ra lema, gonne temo e se longola.
  9. Nka bôna dinku di le mo nageng, leha ke le kana.
  10. Dinku di nonnê, nkwê e rata go di ja.
-

THUTÔ YA BO 11

G Kg Kh Nkg ga ge gi go kha khe khi kho khu g kg kh ngk kga kge kgi kgo nkgô sekgwâ kgaka gama gêla gile gôla khudu kgomo kgama kgêla khibidu kgola khumô khai khêla khuti dikgong.

1. Filip o gama kgomo.
2. Ke bôna kgama sekgweng.
3. Anna o rwala khai e khibidu.
4. E

lo gê ka nkgô mo khuting. 5. Bana ba senka khudu mo khúting. 6. Dikoko di khêlêla go batla dijo. 7. Rrê o lotsa selêpê, o rata go rêma dikgong. 8. Bana ba bôna kgaka, e le kgakala. 9. Rra Filemon o na le khumô e kgolo, ka gonne o na le palô e kgolo ya dikgomo le dinamane. 10. Anna o gola bogolo go Filip 11. Noka e a êlêla; kubu e le e siêla nokeng.

THUTÔ YA BO 12

S Š Ts Tš sa šu tsa tšo ša šele
 s š ts tš sala sele sia siama šupa lešome
 tsaya tsela tsiê tšalô tšoga tšwala tšuêga

1. Re sala mo gaê, ba bangwe ba siana mo tseleng, mongwe wa bôna o ole a rôba tšalô ya gagwê. 2. O tšogê, o tseê mae a le šome le dikoko di šupa, mme o di isê kwa go malomê. 3. Malomê o tšofetse, o tšuêgile tlhôgô. 4. Ke tšwala setšwalô sa mogope wa ga malome. 5. Tsiê di sentse masimo a rona, ga go a sala sepê. 6. Letsatsi le a lela, mabêlé a šele. 7. Bana ba ya kaé? Ba ya go ga metsi. Ba ya go gêla mang metsi? Ba ya go gêla mmé—mogolo metsi. A O boletsa go ba gisa? Nya, ke bôna ha ba sa akohe.

THUTŌ YA BO 13

Th th Ph Tsh tsh Tšh tšh tšhola tala thaba
podi phatê tshela tshêla tšhaka tau thipa tshêga
tšhimo tšhwara tšhwenya tšhwene.

1. Dipodi di fula fa thabeng e tala. 2. Tshêla metsi.
  3. Sega nama ya podi ka thipa. 4. Tšhwara tšhaka ya gago, mme O bolayê tau. 5. Ditšhwene di re tšhwenya mo tshimong, di tsaya mabêlé a rona. 6. Ke tshela boshula, ke a bobola, ke robala mo phateng. 7. Monnao o tšhola ditsala tsa gagwê sentlê. 8. Nna nka Go betsâ; o mpeletsâ eng? Ke Go beletsâ go njêla mae. Ga se nna ke jeleng mae a gago; baaji ké bo Oalala le Oapula.
-

THUTŌ YA BO 14

T t Th th Tl tl Thh tlh.

tala tlala tlhala tla tlama tlhaba toalo thata tlola tlhôgô tlhagola tena tenne tletse thêla tlhe setlhare botlhoko setlhaga.

1. Anna, monna o eme fa kgorong, bula tlhê. 2. Re tšhwerwe ke tlala, rrê o tla tlhaba nku, mme re tla ja tlhôgô ya yôna. 3. Tlhôgô ya me e botlhoko thata,

ke tla bitsa ngaka, mme ngaka e tla nnaya setlhare.

4. Re tlhôka pula thata, ha pula e sa nê, re tla tlhoboga go lema ka ngwaga eo. 5. Tshimo e ntlê thata, mme re tla tlhagola mehêrô mo mabeleng. 6. Ngaka e e a dupa, motšumi o a tšoma. 7. Mosimane o bolaile mmuatla; o robile legetla la mmuatla ka molamu.

THUTÔ YA BO 15

Sekolo

Titšhêrê ké moruta bana

Re tsamaya sekole. Sekolo sa rôna se kgakala. Re tšoga, ha besigo bo sa, re tlhape. Mmê a apeê dijô, re fitlhole. Mme ya re letsatsi le tlhaba, re tabogèle sekoleng.

Tshipi e a lela; moruta bana a re rulaganya, re tsena mo sekoleng. Re tséna go ôpêla, mme re dira thapêlo, re balê dikwalo; re kwalê ka dipênê fa matlapeng. Moruta bana a re ruta mafoko. Re bina dipina, re ôpêla sentlê. Re a tle re tšwe ka nakô ya motshegare o mogolo, mme re tshameke.

THUTÔ YA BO 16

Ntša.

Re na le ntša kwa gaê. Ntša e na le go robala mo lwapeng. E na le maoto a le manê. E lobêlô thata. Ntša e ka tšhwara mmutla. E o tšhwara ka molomo. Re o ntshe mo momolong wa yôna. Re besa nama ya mmutla; nama ya mmutla e monate thata. Re naya ntša marapô le mala le tlhôgô ya mmutla.

Ntša e disa ya rona bosigo. Ha baeti ba tla, ntša e tle e bogole. Ha moeng a tsêna mo lolwapeng bosigo, ntša e ka mo loma.

Ina la ntša ya rona ké Dipuô. Ha ke ya go rêka dilô, Dipuô o tle a yê mmôgô le nna.

THUTÔ YA BO 17

Ditlhaka tsa Tšwana

a e ê i o ô u

b d f g h j k kg kh l m mm n nn ng nk
nkg y ny p ph r s š t th ts tsh tš tsh tl tlh

bala dila fofa gama huma jala kala kgosi khuti
 mina mme noka ngwana nkô nkgô nyatsa pula
 phatê rêka sala šupa tala thata tsala tshimo
 letšwe tšhaka tlala tlhala.

Mmabô a re, bana ba me ba a nnyatsa, ba a
 nngala. Ke ne ke ba itsa go tshameka mo ngwedding,
 mme ga ba utlwe, ba ntse ba bina.

Baba ba tla tla bosigo, mme ba tla dikanyetsa
 bana; mme ha bana ba ka bôna baba ba tla gala, ba siê.
 Mme baba ba tla ba tšhwara ba ba bolaya, ka gonne ba
 sa utlwe lentšwe la mmabô, ba utlwile la manong.

 Gedruk deur Nasionale Handelsdrukkery, Beperk — Elsiesrivier
K—53